

CVIČENÍ Z HODNOCENÍ KRAJINY

12.4.2010

**CHÁPÁNÍ KRAJINNÉHO RÁZU
V POJETÍ BRITSKÉ KRAJINÁŘSKÉ
ŠKOLY**

Mgr. Ondřej Herzán

BRITSKÁ KRAJINÁŘSKÁ ŠKOLA

V úpravě podle doc. Salašové

**Proces vývoje ochrany přírody a krajiny =
přístup VB**

**Posun klasické ochrany přírody = akcent na
genia loci**

**Landscape Character = charakter krajiny
Countryside Agency, Scottish Natural
Heritage**

LANDSCAPE CHARACTER VE VELKÉ BRITÁNII

Nástroj, přispívající k ochraně životního prostředí

**Hodnota charakteru krajiny = množství
legislativních nástrojů**

**(principy obecně plánovací politiky, ochrana kvality
prostředí, ekonomického a sociálního rozvoje,
plánování rozvoje historických území...)**

DVA ZPŮSOBY CHÁPÁNÍ LC

- 1. Identifikační proces**
- 2. Vypracovávání posudků**

KRAJINA V BRITSKÉM POJETÍ

Sociální a společenská identita

Vnímání identity, blahobytu, potěšení, inspirace

Ekonomická hodnota, cestovní ruch

**Posuzování LC není prostředkem pro určování
pevných změn v krajině**

„pomocník“ při vytváření rozhodnutí

KONKRÉTNÍ METODIKA

Vymezení typů LC

Relativně homogenní charakter

Různá území – podobná geologie, topografie, vodní systémy, vegetace, historické využití území, sídelní struktura

Vymezení areálů LC

(např. křídová říční údolí – řeka Avon), individuální členění

Málokdy odpovídají administrativním hranicím

TŘI HLAVNÍ ÚROVNĚ LC

Mapa LC

- 1) **Národní a regionální měřítko (1: 250 000), základní uspořádání, vliv geologie a geomorfologie, klíčové aspekty historického vývoje**
- 2) **Lokální měřítko z hlediska vyšší správní úrovně (1:50000, 1:25000), definování krajinných typů – vřesoviště, farmy, typická atmosféra místa**
- 3) **Lokální měřítko (1:10000 nebo větší – „parish“)**

HLAVNÍ KROKY POSUZOVÁNÍ LC

- 1) **Definování rozsahu**
- 2) **„desk studies“**
- 3) **Terénní průzkumy**
- 4) **Klasifikace a popis**
- 5) **Rozhodování o přístupu k posudkům**
- 6) **Vypracování posudků**

FAKTORY VSTUPUJÍCÍ DO HODNOCENÍ

**Lidské faktory: archeologie, historie území, využití země,
zástavba, sídla**

**Estetické faktory: proporce, měřítko, ohraničení, textura,
barva, pohledy, vůně, chutě, dotykové vjemy**

Asociace historické: historie osídlení, zvláštní události

**Asociace kulturní: známé osobnosti, literatura, malba,
hudba...**

PŘÍRODNÍ FAKTORY

Geologické

Reliéfu

Říčních a odvodňovacích systémů

Půdní

**Vegetačního krytu (podklady o biotopech,
vegetačním krytu, prognóza vývoje diverzity...)**

KULTURNÍ (SOCIÁLNÍ) FAKTORY

- **Využití země**
- **Charakter osídlení a zástavby**
- **Uspořádání, typ a ohraničení polí**

Důležitý aspekt „hloubky času“

Mapové syntézy (GIS)

Informace – terénní tabulky

TERÉNNÍ TABULKY

MIERKA	intímna	malá	veľká	obrovská
OHRANIČENIE	tesné	uzavreté	otvorené	exponované
DIVERZITA	uniformná	jednoduchá	rôznorodá	komplexná
TEXTÚRA	jemná	stredne vzorovaná	hrubá	veľmi hrubá
TVAR	vertikálny	strmý	zvlnený	horizontálny
LÍNIA	priama	hranato zalomená	zaoblená	kľukatá
FARBA	jednofarebná	nevýrazná	farebná	krikľavá
ROVNOVÁHA	harmonická	symetrická	disharmonická	chaotická
POHYB	mŕtvy	kľudný	tichý	rušný
USPORIADANIE	náhodilé	organizované	pravidelné	formálne

POJMY PŘI VYTVÁŘENÍ POSUDKŮ

Charakter krajiny

Kvalita krajiny

Hodnota krajiny

(kritéria: scénická kvalita, ojedinělost, reprezentativnost, ochranné zájmy, „divočina“, asociace)

Únosnost krajiny

Krajinné strategie

Vyhlašování ochranných režimů v krajině (přírodní krása a půvab – zákon o přírodním dědictví , klid – pokoj...

ZDROJE

SALAŠOVÁ, A.: **Posudzovanie krajinného rázu – inšpirácia britskou krajinárskou školou.** In: Maděra, P. – Dreslerová, J. – Friedl, M. **Krajinný ráz – jeho vnímání a hodnocení v evropském kontextu.** Ekologie krajiny 1. Brno, 2005. ISBN 80 – 7315 – 117 – 0